

Kvalitetsredovisning Fritidshem 2018/2019

1. Inledning

Vi har under året haft 4 fritidshem på Alfaskolan. Svanen och Duvan har haft förskoleklasser och elever från år 1. Svalan och Sparven har haft år 2-6. Vi har försökt att placera ut eleverna så att de blir jämnt fördelade utifrån de förutsättningarna som är bäst gällande lokal och personal. Variationen av antal barn på fritidshemmen har varierat under året. Det beror på att många av vårdnadshavarna läser på ex SFI och har praktik eller annat under oregelbundna veckor och tider. Det har även varit flera vårdnadshavare som sagt upp platserna efter inkomstkontrollen då de fått stora räkningar att betala. Det gör att gruppkonstellationerna är i ständig förändring och personalen får jobba mycket med värdegrunden, regler och rutiner. Duvan har efter ombyggnationen flyttat in i F-huset och har idag verksamheten i två klassrum bredvid fritidshemmet Sparven. Personaltätheten har varit god utifrån de barngrupper vi haft. Vi befinner oss fortfarande i en utvecklingsprocess där vi tillsammans arbetar för att kvalitetssäkra vår verksamhet. Personalen är väl förankrad i arbetet utifrån Lgr 11 och har bra rutiner för att synliggöra målen för både elever och vårdnadshavare.

1.1 Fritidshemmens uppdrag och ansvar för elevers lärande

Undervisningen i fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid. Detta ska ske genom att undervisningen tar sin utgångspunkt i elevernas behov, intressen och erfarenheter, men också att eleverna kontinuerligt utmanas ytterligare genom att de inspireras till nya upptäckter. I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetsätt, uttrycksformer och lärmiljöer som integrerar omsorg och lärande. (Lgr 11)

1.2 Organisation

Alfaskolan leds av en heltidsanställd rektor. Ansvarsområdet omfattar grundskola årskurs F-6 och fritidshem. En skoladministratör ansvarar för administrationen inom skolområdet. En biträdande rektor har huvudsakligt ansvar för förskoleklassen och fritidshemmet. På skolan finns grundskollärare, förskollärare, fritidsledare, barnskötare, speciallärare, specialpedagoger, beteendevetare, kurator, elevassistenter, modersmåls lärare, studiestödhandledare, elevcoacher och skolsköterska. Vi har även haft flera arbetsmarknadsanställningar. Skolan har även tillgång till skolläkare och skolpsykolog. Under vårterminen har 81 personal jobbat på skolan.

1.3 Verksamheten i siffror; elevantal, demografi, bemanning

Avdelnings namn	Elevantal /grupp	Bemanning /grupp	Antal barn/ personal	Behörighet personal	elever med annat modersmål	pojkar	flickor
Svalan	22	1,8	12,2	2 fritidsledare 1 barnskötare	13	6	7
Sparven	29	1,8	16,1	1 barnskötare 2 obehöriga	23	16	7
Duvan	30	1,2	25	2 förskollärare 1 barnskötare	20	11	10
Svanen	29	1,2	24,1	3 förskollärare	20	12	8

a. Delaktighet och inflytande

Eleverna har god delaktighet och inflytande i verksamheten. Alla fritidshemmen har fritidsråd en bestämd dag varje vecka, där ges alla elever och personal en möjlighet att delta. Där kommer alla elever till tals och får vara med och påverka utformningen av miljön och innehållet i verksamheten. Utifrån demokratiska former. Eleverna får i samband med fritidsråden träna på att samtala, lyssna, framföra egna åsikter och ta ansvar för olika planerade aktiviteter. Många olika kulturer möts och det berikar hela verksamheten.

b. Föräldrasamverkan

När barnen börjar på fritidshemmen genomförs inskolningssamtal med vårdnadshavare och barn. Vårdnadshavarna görs delaktiga genom att de får ta del av veckans planering via planeringskalendern som finns i entrén. Information läggs ut på Infomentor.

Vårdnadshavarna bjuds in till drop in fika två gånger per år, där har de möjlighet att ta del av en del av de saker barnen gjort under terminen ex vernissage, experiment etc. Vid dessa tillfällen får vårdnadshavarna fylla i en trivsel enkät. Fritidspersonalen träffar regelbundet vårdnadshavare vid hämtning och lämning.

c. Skolsamverkan

Samverkan sker med årskurs 1 och 2. Vi har två fritidshem som samverkar mot varsin årskurs. Fritidshemspersonal träffar regelbundet pedagogerna i år 1-2 för att tillsammans planera verksamheten, få en inblick i vad de arbetar med i klassen så att de kan förstärka det arbetet på samverkanstiden. Skolsamverkan sker måndag-torsdag mellan kl. 9.00 - 13.00. Vissa tillfällen är personalen med i klassrummen och vid andra tillfällen arbetar de mer praktiskt utomhus eller i fritidslokalerna. Fritidspersonalen har under året gått NTA-kurser och arbetat med de olika temana tillsammans med klasslärarna. Personalen har fortsatt arbetet med att skriva pedagogiska planeringar för skolsamverkan och arbetar språkutvecklande med att förstärka det som sker i klassrummet mer praktiskt.

d. Elevhälsa

Fritidshemmen har under året arbetat förebyggande med att förhindra kränkande behandling genom att samtala om värdegrund, regler och rutiner. De fortsätter att arbeta kring de 5 kärnkompetenserna utifrån Lgr 11; samarbete, kreativitet, kommunikation, ansvar och reflektion. I dessa ingår demokrati och mänskliga rättigheter. Barnen delas upp i mindre grupper och personalen finns alltid nära och fördelar sig utifrån behov. Det finns gemensamma regler som barn och vuxna tillsammans tagit fram och återkopplar till vid fritidsråd och andra tillfällen. Personalen kartlägger eleverna utifrån dagliga observationer och via samtal med elever och personal. Vid behov är fritidspersonalen med på EHT och har möjlighet att rådfråga och ta hjälp av specialpedagoger, kurator, beteendevetare, och skolsköterska.

2. Centralt innehåll Fritidshemmen

Alla elever erbjuds lekmaterial och aktiviteter oberoende av kön. Fritidshemmen arbetar efter likabehandlingsplanen och erbjuder ofta aktiviteter där alla oavsett kön ska känna att de blir lyssnade på och får lika stor plats. Ett medvetande som ständigt pågår och finns med i den dagliga verksamheten.

2.1 Språk och kommunikation

Fritidshemmen har genom fritidsråd, dagliga samtal inkluderat alla elever i verksamheten. Lekar, spel, sagor, film och praktiskt material och aktiviteter används för att språkträna alla elever. Fritidshemmen har tillgång till Ipads i verksamheten. De har använt dem i

verksamheten genom att arbeta utifrån Bornholmsmodellen och att använda som förstärkt språkstöd/bildstöd till de flerspråkiga eleverna. Undervisningen på fritidshemmen kompletterar skolans undervisning och utgår ifrån elevernas behov, intresse och erfarenheter. Fritidshemmen arbetar mycket med språklig träning och matematik i den vardagliga verksamheten utifrån olika aktiviteter, arbetssätt och olika lärmiljö. Pedagogerna har ett gott ledarskap och arbetar mycket med att skapa ett socialt klimat, byggt på förtroenden och goda relationer, mellan både personal och elever och eleverna emellan.

2.2 Skapande och estetiska uttrycksformer

Utifrån fritidsrådet varje vecka så planeras skapande aktiviteter utifrån elevernas önskan och intressen. Skapande aktiviteter som gjorts under året är arbete kring traditioner, återbruk, snickerier, bakning, sy på maskin, väva, plantera, lego/kaplastavar/PlusPlus/Geomag, pärla, bild. Varje vecka har fritids arbetat med veckans kluring och haft veckans konstnär.

2.3 Natur, teknik och samhälle

Utflykter till skogen görs ofta och där praktiseras de saker man arbetat med på fritids. De ser på djurspår, växter, svampar, allemansrätten. Fritidshemmen använder ofta Ipad. i verksamheten och eleverna har utbildats i att bli källkritiska. Fritidshemmen gör ofta frågesport ”kahoot” via Ipad och tipspromenader utifrån olika arbetsområden.

2.4 Lekar, fysiska aktiviteter och friluftsliv

Fritidshemmen har tillgång till idrottshallen 1 ggr/vecka. Barnen önskar aktiviteter på fritidsrådet som de vill ha och sedan bestäms det demokratiskt vad veckans aktivitet blir. Ofta är det barnen själva som planerar, genomför och tar ansvar för aktiviteten. Fritids är ofta ute och har verksamhet både på skolgården och i skogen. Det är både organiserade och fria lekar men det finns alltid en vuxen i närheten. Fysiska aktiviteter är viktiga då fler av barnen behöver träna både fin och grovmotorik.

3. Utvärdering

3.1 Systematiskt kvalitetsarbete

- Genom Läslyftet har fritidshemmen utvecklat sitt språkutvecklande arbete både i skolsamverkan och i arbetet med de inskrivna barnen. Under året påbörjade viss personal webbkursen ”Fritidshemmets uppdrag” från skolverket. Arbetet görs tillsammans under planeringstid och är ett kollegialt lärande för att stimulera och utveckla lärande. Det arbetet kommer att fortsätta under hösten 2019. Målet med kursen är att pedagogerna ska få kunskaper om
 - vad undervisning i fritidshemmet kan innebära
 - hur undervisningen kan omsättas i praktiken
 - hur lek kan användas i verksamheten och dess betydelse för lärande
 - hur undervisningen kan utformas utifrån läroplanens innehåll och elevernas behov, intressen och erfarenheter.

Personalen planerar sin verksamhet och utgår från uppdraget i skollagen och i läroplanen, samt utifrån den aktuella elevgruppens behov och intressen. Fritidshemmen på Alfaskolan har ett bra och systematiskt kvalitetsarbete men vi behöver fundera ut hur de blir mer involverade och delaktiga i ”modellen”. Vi utgår från vårt gemensamma årshjul under året.

3.2 Lokala årsutvärderingar

Personalen är förtrogna med Lgr 11 och arbetar medvetet med att synliggöra målen för verksamheten. De arbetar med att hitta nya vägar för att synliggöra målen för elever och vårdnadshavare. Det görs genom planeringskalender, verksamheten dokumenteras ofta via foto, collage. Det genomförs gemensamma trivselkvällar/föräldramöten, öppet hus med utställning, drop in fika etc. Dokumentation har gjorts i pedagogiska planeringar. PP upplevs som ett bra arbetssätt för att säkerställa att man arbetar med det man ska. Det gör att man blir mer förtrogen och medveten om fritidshemmets uppdrag och mål. Då skoldagen är längre och aktiviteter som läxhjälp, skolorkester och modersmål ligger i anslutning till skoldagens slut så upplever personalen att det är svårt att få till en välfungerande och meningsfull verksamhet på em. Det har varit variation på inskrivning och utskrivning på fritids, vilket gör att grupper ständigt förändras. Därför läggs det ner mycket arbete kring regler, rutiner och att arbeta med värdegrunden. Fritids har under året haft visst samarbete med Fritidsbanken och ser stor vinning i att fortsätta med det. Det ger barnen en möjlighet att låna och prova saker de annars inte har möjlighet att göra. Utifrån trivselenkäterna så är både barn och vårdnadshavare nöjda och trivs med personal och verksamhet. Personalen har upplevt att det kollegiala arbetet med gemensam litteratur och diskussioner har varit roligt och utvecklande. Webbkursen från skolverket "Fritidshemmets uppdrag" har varit intressant men mycket av tiden har gått åt till att få tekniken att fungera.

4. Utvecklingsområden

4.1 Uppföljning föregående års åtgärder

Förklaring; **Grönt** = förbättring, **Gult** = oförändrat, **Rött** = försämring

Förbättringsområde från föregående års kvalitetsredovisning	Årets arbete med förbättringsområdet	Måluppfyllelse Grönt Gult Rött Resultat/vad har det lett till
Språkutvecklande arbetssätt	Personalen fick under 2018 utbildning i Läsflytet utav vår övergripande läs och skrivutvecklare Marie Viberg. Utbildningen gav många nya verktyg som används och utvecklar både skolsamverkan och den inskrivna verksamheten.	Personalen arbetar mer medvetet utifrån ett språkutvecklande arbetssätt.
Samverkan/kollegialt lärande	Fritidshemmen samarbetar kring öppningar, stängningar, lov och vid planeringar. Vi har vissa gemensamma aktiviteter vid vissa tillfällen som midsommarfirande, fritidshemmensdag etc. Personalen på Svalan och Sparven har träffats på planeringstid för att genomföra skolverkets webkurs "Fritidshemmets uppdrag" och fortsätter med det i höst. Vi har nätverksträffar inlagda i kalendarier där vi träffar personal från alla fritidshem. Där kommer vi att tillsammans	Samarbetet och samsynen mellan de olika avdelningarna har stärkts. Det kollegiala arbetet har synliggjort att lärande kan ske på olika vis .

	<p>arbeta kollegialt kring aktuella teman. Fortsatt arbete med pedagogiska planeringar under året. Lämna/hämta behöver vi uppdatera oss kring tillsammans för att sätta igång nu i höst. Vi läser boken "Lärandets ordning och reda" med Marcus Samuelsson och använder oss utav viss APT tid till gemensamma kollegiala samtal.</p>	
Planering	<p>Svalan och Sparven har planeringstid på fredagar. Svanen och Duvan har fritidsplanering 1 gång/v. Fritids har tidigare haft 1 planeringsdag per termin. Från höstterminen 18 har vi fått beslut om att fritids kommer att ha 4 planeringsdagar/läsår. Vilket vi satt in i kalendarier. Svanen och Duvan fortsätter att ha fritidsplanering 1 gång i veckan. Planering för samverkan fritids och skola har inte fungerat fullt ut och det behöver förbättras.</p>	Bättre planerad verksamhet.
Infomentor och Lämna/hämta	<p>Personalen har skrivit PP och dessa ska publiceras på Infomentor. Info som veckobrev, planeringar eller andra nyheter ska läggas ut på Lämna/hämta.</p>	Arbetet är påbörjat
Systematiskt kvalitets arbete	<p>Vi har ett årshjul som vi arbetar utifrån. Fritids planerar sin verksamhet utifrån Lgr11 och är väl förtrogna med det. Under året har vi implementerat arbetet kring Modellen utifrån Successfull schools. Vi behöver fortsätta att se hur fritidsverksamheten kommer in i det arbetet och känner sig mer delaktiga.</p>	Vi har ett tydligt årshjul över verksamhetsåret. Fritids känner sig inte helt delaktiga i arbetet med modellen.

4.2 Analys och åtgärder kommande läsår

Förbättringsområden läsåret 2019-2020	Planerade åtgärder	Ansvarig	Vad ska det leda till/resultat
Lämna/hämta	Vi har under året provat att använda Lämna/hämta men behöver nu inför höststart uppdatera oss med gemensam information/kurs för all personal.	Biträdande rektor, all personal på fritids	Ett tydligare, säkrare och enklare system att använda i verksamheten.
Kollegialt lärande/samverkan	Kollegabesök/verksamhetsbesök med observationsschema. Läs gemensam litteratur och ha pedagogiska samtal. Göra färdigt web kursen "Fritidshemmets uppdrag" Utveckla samverkan/samarbetet mer mellan avdelningarna.	Personal på fritids, biträdande rektor	Leda till samsyn mer likvärdighet. Verksamheten blir bättre och bättre.
Pedagogiska planeringar	Fortsätta att skriva PP och utvärdera dem för att utveckla det pedagogiska arbetet. Dela PP på Infomentor.	Personal på fritids	Genom att koppla styrdokument till lärandeprocessen i planeringar utifrån olika teman, synliggörs både fritidshemmets mål och elevers delaktighet.
Språkutvecklande arbetssätt	Utveckla verksamheten genom att använda de verktyg och material som finns i verksamheten.	Personal på fritids	Personal ska fortsätta jobba medvetet med ett språkutvecklande arbetssätt.

5. Sammanfattande framåtblickande slutkommentarer

Vi saknar behöriga fritidspedagoger och fortsätter att försöka rekrytera varje läsår. Trots avsaknad av behöriga fritidspedagoger så har vi en väl fungerande fritidsverksamhet och skolsamverkan. Den befintliga personalen är engagerade och vill driva utvecklingen framåt. Vi har många barn med annat modersmål, nyanlända och personalen arbetar medvetet med ett språkutvecklande arbetssätt. Fritids har sällan tillgång till studiestöd och upplever ibland att det kan vara svårt att kommunicera med barnen och vårdnadshavare. Personalen är duktig på att använda bildstöd, konkret material och kroppsspråk för att nå fram till barn och vårdnadshavare. Vi behöver se över organisationen så att fritidshemmen vid behov kan få tillgång till studiestöd. Utifrån att det görs inkomstkontroller varje år så ser vi att många vårdnadshavare inte har förstått att det är viktigt att anmäla rätt inkomst i Hypernet. Vi behöver påminna vårdnadshavarna regelbundet om vikten av att lägga in rätt inkomstuppgifter. Under hösten kommer personalen att fortsätta utbildningen från skolverket "Fritidshemmets uppdrag". Vi kommer även i samband med våra APT ha bokcirkel med pedagogiska diskussioner. Under hösten kommer personalen att genomföra observationer/kollega besök hos varandra och biträdande rektor gör verksamhetsbesök med återkoppling.

Charlotta Jokiniemi Bitr. rektor

